

maal er om Muligheden. Med Hensyn til Muligheden kan det naturligvis ikke nytte at spørge, om vi ønske dette nok saa meget, thi det kan ikke overles, at vi leve i Interessespolitikens Tid, og hvis vor Neutralisering ikke stemmer med de store Magters Interesse, vil den næppe blive til Noget. Men her er det netop, at jeg mener, at Danmarks Neutralisering alene ikke har nogen stor Betydning for Europa, i alt Fald ikke nogen tilstrækkelig. Der kan naturligvis siges Udskilligt til Gunst ogsaa for et neutraliseret Danmark alene, og jeg skal i Forbigaaende f. Ex. nævne, at Danmark er Hovedsædet for et saa vigtigt neutralt Foretagende som „det store nordiske Telegrafstabs“. Det har sit Hovedsæde her, har sin egentlige Hovedstation i Fredericia. Danmark er paa en vis Maade en Telegrafstation, idet Traadene føres fra Vesten til Osten, fra England og Frankrig hen over vort Fædreland, nærmest altsaa over Fredericia, Fyn, Sjælland, Møen, Bornholm, Rusland og Sibirien til Kina og Japan. Ikke alene vilde mange Interesser blive lammede, hvis Krigen kom til vore Grænser og Traadene bleve overstaarne, men da af Aktiekapitalen, som er af en Størrelse af 27 Millioner Krøner, en meget stor Del er paa fremmede Hænder, idet henimod 22 Millioner ere i Udlandets Hænder, saa vil det ogsaa føle et saadant Knæk. Danmark har det egentlige militære Indløb til Østersøen, er i Besiddelse af Store Belt, og det veier ogsaa i Bøgtstaaen særlig til Fordel for Danmarks Neutralisering. Jeg skal i den Henseende fremdrage Øttringer fra en tidligere Chef for Generalstaben, General Stjernholm, som i en Udtalelse af 14de Februar 1872 hentydede til, hvilken politisk Betydning et Forslag, han havde indgivet, det saakaldte Tverforsvar, tværs over Store Belt, kunde faae; vel, tilføiede han, kunde det „støde paa større politiske Vanstueligheder“, men det kunde ogsaa „føre til“, skriver han „at de store Magter forenede sig om at garantere Landets Neutralitet, ligesom Tilfældet er med Belgien og Schweiz“. Det er Spørgsmaalet om Østersøens Lukning, som naturligvis aldrig Stormagterne ville taale bliver udført fra Danmarks Side. En anden Sag var, om en Stormagt tvang Danmark til Alliance med sig og paa den Maade gennemførte den. I den Henseende vil der i den nye udenlandske Litteratur kunne finde Udskilligt, som peger i den Retning, og som nok kunde være stillet til at aabne Stormagternes Øine for, hvor vigtigt det kunde være at faae vort Fædreland neutraliseret. I

Årene 1873—77 holdt en tydsk Geheimeadmiralitetetsraad Perels Forelæsninger ved Marineakademiet i Kiel, og han har senere udgivet dem i Form af en Lærebog i Sø- og Folketretten. Han under søger Berettigelsen af Spærringen af Østersøen og besvarer dette Spørgsmaal med Ja, det maa være berettiget, naar de neutrale Magter, som bo ved Indsejlingen, gibe deres Minde dertil. Men det er dette Minde, som saa let kan blive os aftunget, naar vi ikke have den moralske Støtte, som ligger i en af alle Europas Magter garanteret Neutralitet. Sikkert er det ikke den strategiske Side, jeg lægger Hovedbægten paa. Jeg tror, at den handelspolitiske Side i meget højere Grad berører de europæiske Interesser. Det er derfor ikke Store Belt, som er det eneste Farvand, hvorigjennem de store Magters Krigsskibe, som stikke dybt, maa gaa, men det er Sundet, jeg lægger Hovedbægten paa. Sundet er en Færdsejlsvei af overordentlig stor Betydning for Handelen. Det er en Havarm, igjennem hvilken der i Nar og Dag føres meget store Værdier frem og tilbage, og ikke alene Europa, men ogsaa Amerika er interesseret i, at Krigen ikke naaer til dette Farvand. Det viste sig allerede derved, at Stødet til Sundtoldens Ophævelse blev oprindelig givet ved en Note fra Nordamerika. Da Sundtolden blev ophævet i 1857, steg Farten igjennem Sundet i den Grad, at den siden den Tid næsten er bleven fordoblet. Det har ikke været mig muligt at faae nøjagtige Oplysninger om, hvor mange Skibe der gennemsnitlig f. Ex. om Dagen gaa gennem Sundet, men ved samstemmende Meddelelser, dels fra dansk og dels fra svensk Side, navnlig fra den svenske Lodsstyrrelse, er jeg kommen til Erkendelse af, at jeg næppe overdriver, naar jeg paa staar, at der daglig gaar gennemsnitlig 100 Skibe gennem Sundet. Dersom nu Krigen nærmer sig til dette Farvand, hvad sker saa? Det er et Spørgsmaal, som har været reist, og er blevet besvaret her i Danmark, og det forekommer mig, at der er rigtigt svaret, naar det lyder saaledes, at i Tilfælde af Krig er Orlogsmændene berettiget til at slukke Iyrene, at borttage Vager og andre Søværks, det vil med andre Ord sige, at Handelen bliver fuldstændig lammet, og det er en Lammelse, som vil føles ikke alene af os, men af alle Handelsnationer, hvis Skibe gaa den Vej. Men Sundet har kun sin ene Bred som dansk; den anden er svensk, og sølgelig er det ikke tilstrækkeligt i Stormagternes Interesse, at alene Danmark bliver neutraliseret, Sverige maa neutraliseres samtidig, for at Neutraliseringen skal hde